

RAN-2401002502032101

S.Y.B.A. (External) Examination March - 2026
Sociology Paper-03 : Indian Rural Society (Principle)

[Total Marks: 100

સૂચના : / Instructions (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fill up strictly the above details on your answer book. (2) Figures to the right indicate full marks of the question. (3) All questions are compulsory.	Seat No.: Student's Signature
--	--

- પ્ર-1.** સ્વતંત્ર ભારતમાં ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્રનો ઉદ્ભવ અને વિકાસની ચર્ચા કરો. **20**
અથવા
 ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્ર એટલે શું? ભારતમાં ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્રના અભ્યાસનું મહત્વ સમજાવો.
- પ્ર-2.** ભારતમાં ગ્રામીણ સમાજના પાસા તરીકે - “જ્ઞાતિ” ની ચર્ચા કરો. **20**
અથવા
 ગ્રામીણ સમાજમાં વિધિવિધાનના માળખાનો અર્થ સમજાવી, ગ્રામીણ સમાજના એક પાસા તરીકે તેનું વિસ્તૃત વર્ણન કરો.
- પ્ર-3.** ગ્રામીણ સમાજના આર્થિક જીવનનમાં પરિવર્તન લાવતાં પરિબળોની ચર્ચા કરો. **20**
અથવા
 ગ્રામીણ સ્થળાંતરના કારણો જણાવી, ગ્રામ્ય-શહેરી સ્થળાંતરની ચર્ચા કરો.
- પ્ર-4.** ગ્રામીણ સમાજના વિકાસ માટે આયોજિત કાર્યક્રમો અંગે વિસ્તૃત માહિતી આપો. **20**
અથવા
 જજમાની વ્યવસ્થાનો અર્થ આપી, જજમાની વ્યવસ્થાના બદલાતા પાસાઓની સમજૂતી આપો.
- પ્ર-5.** પંચાયતીરાજ એટલે શું? પંચાયતીરાજની ગ્રામીણ સમાજ પર પડેલ અસરને સવિસ્તાર વર્ણવો. **20**
અથવા
 ગ્રામીણ સ્થળાંતરનો અર્થ આપી, સ્થળાંતરના પ્રકારો વિસ્તારથી સમજાવો.

ENGLISH VERSION

Q-1. Discuss the emergence and development of rural sociology in independent India. **20**

OR

What is rural sociology? Explain the importance of the study of rural sociology in India.

Q-2. Discuss "caste" as an aspect of rural society in India **20**

OR

Explain the meaning of the ritual structure in rural society, describe it in detail as an aspect of rural society.

Q-3. Discuss the factors that bring about changes in the economic life of rural society. **20**

OR

Explain the reasons for rural migration, discuss rural-urban migration.

Q-4. Give detailed information about the programs planned for the development of rural society. **20**

OR

Give the meant of Jajmani system, explain the changing aspects of the Jajmani system.

Q-5. What is Panchayati Raj? Describe in detail the impact of Panchayati Raj on rural society. **20**

OR

Give the meaning of rural migration, explain the types of migration in detail.
